

ARTROZE - DEGENERATIVNA OBOLJENJA ZGLOBOVA

-ARTROZE –DEGENERATIVNA OBOLJENJA ZGLOBOVA Artroze su degenerativna oboljenja zglobova progresivnog karaktera, ujedno jedno od najéešæih oboljenja u ortopediji. Bolest je stara koliko i ljudski rod jer su artrotiéne promjene pronaéene kako na fosilnim ostacima praéovjeka tako i egipatskim mumijama. Oboljenje prvo zahvata hrskavicu zglobova, potom koštane rubove zglobnih tijela, a zatim i zglobnu ovojnica. To dovodi do otoka, deformacije zgloba i izljeva u zglobu što je sve praéeno bolovima i oteéanim hodom. Kod osoba mlaée dobi jednaka je zastupljenost oboljenja kod oba spola, dok u starijoj dobi éešæe obolijeva éenska populacija. Artroze po svojoj etiologiji dijele na primarne i sekundarne. Primarna artroza javlja se na više zglobova. Nastanak primarne artroze nije u cijelosti razjašnjen, no svakako je u vezi je sa spolom, starosnom dobi, hormonalnim problemima, pretjeranom debljinom, genetiékim faktorima, klimatskim uslovima i prehranom . Sekundarna artroza zahvata pojedinaéne zglobove i poznatog je uzroka. Uzrok su joj prevashodno mehaniéki faktori (povreéde i anomalije), upale zglobova, cirkulatorne smetnje. Patološko - anatomske promjene ortroza poéinju omekšavanjem i ošteéenjem zglobne hrskavice - ona gubi svoj sjaj i elastiénost, postaje krhka, puca i ljušti se. Potom se javljaju promjene i na koštanim strukturama-javljaju se rubni osteofiti i koštane ciste. Zglobna ovojnica usljed stalnog podraéaja proizvodi teénosti te se stvara izljev u zglobu, promjene zahvataju kapsulu zgloba, ligamente, mišiée tetive i vezivo, što konaéno rezultira deformacijom zgloba. Artroze se kliniéki manifestuju otokom, bolom, ograniéenom pokretljivošæu i deformacijom zahvaéenog zgloba. Najéešæe su zahvaéeni zglobovi koljena i kuka a rjeée ostali zglobovi i izrazi gonartroza i koksartroza su dobro poznati u narodu. Gonartroza je artroza koljenog zgloba. Statistiéki podaci pokazuju da 17% ljudske populacije boluje od ovog degenerativnog oboljenja koljena. Koksartroza je artroza zgloba kuka, po uéestalosti nešto rjeéa od gonartroze i zasad artroza koja se najéešæe lijeéi operativno - to jest ugradnjom vještaékog zgloba ili proteze kuka. Dijagnoza artroza se efikasno postavlja na osnovu kliniékog , UZV pregleda I RTG snimka. Terapija artroze je za svakog bolesnika individualna, a moée biti konzervativna ili operativna. Konzervativna terapija je simptomatska i u nju spadaju: medikamentozna, nesteroidni antireumatici, kortikosteroidi, nehormonalni biohemijski preparati, fizikalna terapija, opée mjere (adekvatno radno mjesto, ugodni mikroklimatski uslovi, regulacija tjelesne teéine, izbjegavanje hoda po neravnom terenu, ravna obuéa, odmor, lijeéenje ostalih bolesti) imobilizacija u akutnim stanjima edukacija bolesnika o vlastitoj bolesti. operativno lijeéenje u sluéaju veéih deformacija zglobova Artroze su bile, i danas su bolest koja nije izljeéiva, meéutim preciznom dijagnostikom koju omoguéuje ultrazvuéni pregled zgloba (u cilju pronalaska teénosti u zglobu, pregleda stanja zglobne ovojnice, stepena istrošenosti hrskavice zgloba, te pronalaska cisti kako u okolini zgloba tako i na meniskusima, ako su u pitanju koljena) moée se adekvatno odrediti naéin lijeéenja u cilju smanjenja bolova, poveéanja pokretljivosti zgloba i samim tim spreéavanja teékih komplikacija.

Dr Enver Šabieše specijalista opšte hirurgije specijalista ortopedije i traumatologije